

SOVAK ČR: Toalety nejsou odpadkové koše!

23. 11. 2016

Provozovatelé vodohospodářské infrastruktury čelí vzrůstajícím provozním problémům a dodatečným nákladům na čištění odpadních vod z důvodů zvýšeného výskytu výrobků pro osobní péči ve veřejných kanalizacích. Je pravdou, že výskyt těchto produktů (vatové tyčinky, hygienické vložky, dětské či odličovací ubrousky atd.) není novou záležitostí a provozovatelé se s nimi v různé míře setkávají a vyrovnávají na jednotlivých stupních kanalizací a čistíren odpadních vod již řadu let. V poslední době však někteří výrobci produktů osobní péče uvádějí na trh vlhčené ubrousky jakožto částečnou náhradu toaletního papíru, které lze dle jejich deklaráce stejně jako toaletní papír spláchnout do kanalizace. Taktéž někteří výrobci toaletního papíru vyrábějí tento produkt s nosičem (ruličkou), který označují za rozpustitelný a taktéž spláchnutelný.

SOVAK ČR upozorňuje, že vlhčené ubrousky způsobují řadu provozních problémů při sběru, čerpání a čištění odpadních vod, významným způsobem zvyšují náklady na servis a údržbu těchto zařízení a v neposlední době mají výrazný negativní vliv na řádné plnění požadavků vyplývajících z příslušných vodoprávních povolení. Vlhčené ubrousky jsou obvykle vyrobeny z dlouhých vláken netkané celulózy anebo z plastů. Z tohoto důvodu nedochází k jejich úplné dezintegraci, nebo k ní dochází až po delším čase. Vlhčené ubrousky a jiné přípravky pro osobní péči mají tendenci ulpívat v stokové síti v jakýchkoliv záhybech, kříženích či překážkách a vytvářet vysoce odolnou kompaktní masu. Důsledkem je výrazné snížení průtočného profilu kanalizačních sítí, zanášení česlí, ucpávání čerpadel a vyřazení nejrůznějších čidel měřící techniky z činnosti.

Provozovatelé se rovněž setkávají i s používáním domácích drtičů odpadů u zákazníků, ovšem kuchyňský odpad není běžnou součástí komunálních odpadních vod a způsobuje vážné problémy nejen s odváděním odpadních vod kanalizační sítí, ale také při jejich čištění a následném vypouštění do toků. Kanalizace slouží výhradně pro odvádění a zneškodňování odpadních vod a nelze připustit, aby do tohoto systému byly odváděny odpady, např. rozmělněný kuchyňský odpad, který není odpadní vodou ve smyslu § 38 zákona č. 254/2001 Sb.

Kuchyňský odpad je podle vyhlášky č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, zařazen pod kat. č. 20 01 08 jako organický kompostovatelný biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven a je povinnost s ním nakládat v souladu se zákonem o odpadech č. 185/2001 Sb., v platném znění. Případné vypouštění do kanalizace pro veřejnou potřebu je porušením povinností vyplývajících z obou výše citovaných zákonů a také porušením podmínek a limitů kanalizačního řádu příslušného provozovatele a povinností ze zákona č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a změně některých zákonů. Případné sankce mohou dosáhnout pokuty až ve výši několik mil. korun v závislosti na uplatněném zákoně a osobě pachatele.

Podle SOVAK ČR kanalizace pro veřejnou potřebu slouží výhradně pro odvádění a zneškodňování odpadních vod, ostatní výrobky mají být recyklovány či odstraňovány jako komunální odpad, i když jejich výrobci uvedou na obalu informaci o možnosti jejich spláchnutí do kanalizace. SOVAK ČR vítá další diskuzi nad novými materiály, které by umožnily do budoucna tyto výrobky splachovat společně s odpadní vodou do kanalizace, ovšem výhradně pokud tyto výrobky budou splňovat technické normy, které zajistí jejich neškodnost. Jedním ze základních předpokladů takovýchto výrobků je složení z materiálů, schopných rozpuštění a degradace ve vodním prostředí a neschopných agregace na vodní hladině, bez příměsí plastů či recyklované celulózy.

Důsledné dodržování výše uvedených pravidel přispěje ke snížení počtu havarijních situací na stokové síti či jednotlivých stupních čistíren odpadních vod a snížení nákladů spojených s řešením těchto událostí. Rovněž dojde ke zvýšení účinnosti čištění odpadních vod a prodloužení životnosti jednotlivých prvků vodohospodářské infrastruktury.